

SKEIVT/ARKIV

UNIVERSITETET I BERGEN
Universitetsbiblioteket

Oppgavesett i skeiv historie: Det norske forbundet av 1948

*Oppgavesett tilrettelagt for ungdomsskole
og videregående opplæring.*

Publisert høst 2020

OPPGAVESETT

Det norske forbundet av 1948

Lærerveiledning

I dette oppgavesettet får elevene muligheten til å gjøre seg kjent med Det norske forbundet av 1948 (DNF-48) og hvilke endringer for skeive organisasjonen bidro til. Noen sentrale endringer var opphevingen av straffelovens paragraf § 213 og homofili som sykdomsdiagnose. Elevene får mulighet til å dele tanker om hvordan de tror situasjonen hadde vært for skeive mennesker i Norge i dag, om ingen tidligere hadde kjempet for deres rettigheter.

I det siste spørsmålet skal elevene kartlegge dagens nasjonale organisasjoner som kjemper for skeives rettigheter. De vil da oppdage at det i dag eksisterer flere organisasjoner som på ulikt vis kjemper for homofiles rettigheter og livssituasjon.

Elevoppgaver

Oppgave 1

1a)

Hva var Det norske forbundet av 1948 (DNF-48)? Hvilken paragraf kjempe de for å avskaffe? Og hvilke endringer i samfunnet bidro organisasjonen til?

1b)

Hvordan tror du dagens norske samfunn hadde sett ut dersom ingen hadde kjempet for sakene Forbundet gjorde?

Oppgave 2

Finn minst to organisasjoner vi har i Norge i dag som kjemper for skeives rettigheter, og utdyp hvilke hovedsaker de har?

FAKTAARK

1800-tallet: I Norge er homofili fremdeles forbudt, men i stedet for dødsstraff blir man fra 1842 dømt til straffarbeid.

1902: Norge får en ny straffelov. I § 213 står det at homofili mellom menn er forbudt og kan straffes med fengsel inntil ett år.

1928: Den nordnorske læreren og forfatteren Alf Martin Jæger skriver er innlegg i Dagbladet mot straff for homofili. Dette er en av de første gangene noen kjemper for homofile sine rettigheter i Norge.

1950: En norsk organisasjon for homofile og bifile blir dannet og kjemper blant annet for å fjerne § 213. Organisasjonen får navnet Det norske forbundet av 1948. Dette er den samme organisasjonen som i dag heter FRI – Foreningen for kjønns- og seksualitetsmangfold. På 1950-tallet er biskopene i Den norske kirke sterkt mot å fjerne forbudet mot homofili.

1972: § 213 blir opphevet i Norge. Omtrent samtidig blir lovene mot homofili fjernet i mange andre europeiske land. Karen-Christine (Kim) Friele (f. 1935) er den viktigste personen som kjemper for å fjerne forbudet. Hun er lesbisk og leder (senere generalsekretær) i Det norske forbundet av 1948.

1970-tallet og fremover: Organisasjonene for homofile og andre skeive (bl.a. transpersoner) vokser og mange flere enn før står åpent frem. Dette skjer ikke bare i Norge, men også i mange andre land. I Norge får man en lov mot diskriminering av homofile i 1981.

1993: Homofile kan inngå «partnerskap» i Norge. Dette er nesten som ekteskap, men man kan ikke gifte seg i kirken og ikke adoptere barn. Først i 2008 får man en felles ekteskapslov. Dette betyr at homofile kan gifte seg som andre.

2018: Par av samme kjønn kan gifte seg i kirken.

NYTTIGE LENKER

Skeivt arkivs nettleksikon Skeivopedia kan være til nytte i arbeidet med disse oppgavene. Leksikonet er i kontinuerlig utvikling og nye artikler legges stadig til.

§213 i straffeloven: <https://skeivtarkiv.no/skeivopedia/ss-213-i-straffelova>.

Alf Martin Jæger: <https://skeivtarkiv.no/skeivopedia/alf-martin-jaeger>.

Det norske forbundet av 1948 (DNF-48): <https://skeivtarkiv.no/skeivopedia/det-norske-forbundet-av-1948>.

Siri Hall Arnøy: <https://skeivtarkiv.no/skeivopedia/siri-hall-arnoy>.

Tidslinje over sentrale hendelser i norsk skeiv historie:

<https://skeivtarkiv.no/tidslinje#event-ragr>.

Landsforeningen for lesbiske, homofile, bifile og transpersoner (LLH):

<https://skeivtarkiv.no/skeivopedia/landsforeningen-lesbiske-homofile-bifile-og-transpersoner-llh>.

Foreningen for kjønns- og seksualitetsmangfold: <https://www.foreningenfri.no>.

Skeiv verden: <https://www.skeivverden.no>.

Skeiv ungdom: <https://skeivungdom.no>.